

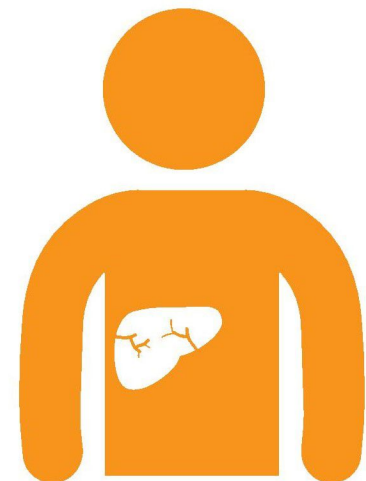
HEPATITIS C

IMPORMASIYON TUNGKOL SA HEPATITIS C PARA SA MGA IMIGRANTE AT BAGONG DATING SA CANADA

CATIE

ANG HEPATITIS C AY ISANG VIRUS NA PUMIPINSALA SA ATAY.

Ang Hepatitis C ay isang virus na pumipinsala sa atay. Ang atay ay isang organo o lamang loob na marami ang mahahalagang ginagampanan sa katawan gaya nang: tumutulong sa pagtunaw ng pagkain, nililinis ang lason o toxin at mga droga, tumutulong sa paglaban sa mga impeksiyon, at higit pa. Napakahalagang organo ang atay at hindi ka mabubuhay kung wala ito.

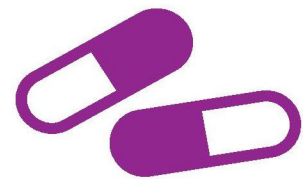

MAAARING MAYROON KANG HEPATITIS C AT WALA KANG KAMALAY-MALAY.

Maraming tao na may hepatitis C ang nabubuhay ng dalawampu (20) hanggang sa higit pa sa tatlung (30) taon na walang nararamdamang sakit o sintomas kahit pinipinsala na ng virus ang kanilang atay. Sa paglipas ng panahon, lumalala ang pinsala sa atay at nahihirapan nang gumana ang napakahalagang organo na ito.

GUMAGALING SA PAGGAMOT ANG HEPATITIS C.

Karamihan ng taong may hepatitis C ay nangangailangan nang treatment o paggamot para dito. Ang mga treatment para sa hepatitis C ay simple o madaling inumin at nakakagaling sa 95% ng mga taong may virus. Ang mga ito ay makukuha bilang "pills", kaunti ang side-effects, at kailangan lang inumin ng walo (8) o labingdalawang (12) linggo. Karamihan ng tao ay hindi kailangang magbayad para sa kanilang hepatitis C treatment. Ang gastusin ay kadalasang sinasagot ng pamubliko o pampribadong health insurance at kumpanya ng gamot.

ANG PAGGALING MULA RITO AY HINDI NAGDUDULOT NG PROTEKSYON LABAN SA PAGKAKAHAWANG MULI.

Hindi nakakakuha ng immunity o proteksyon laban sa hepatitis C matapos gumaling mula rito, kung kaya't maaari pa ring mahawa ulit. Kailangang gumawa ng mga hakbang upang maiwasan ang ma-expose muli sa virus na ito upang tuluyang mabuhay nang mabuti matapos gumaling mula sa hepatitis C.

SA PAGPAPASURI LAMANG MALALAMAN KUNG IKAW AY MAYROONG HEPATITIS C.

Halos kalahati ng mga taong may hepatitis C ay walang malay na sila ay may impeksiyon. Kausapin ang iyong service provider tungkol sa pagpapasuri.

Dalawang magkaibang pagsusuri sa dugo ang kailangan upang malaman kung ikaw ay may hepatitis C.

Sa pamamagitan ng **hepatitis C antibody test**, matutukoy kung ikaw ay na-expose o nagkakontak na sa virus. Sa pamamagitan ng **confirmatory test**, matutukoy kung ang virus ay kasalukuyang nasa katawan. Kapag ito ay positibo, mayroon kang hepatitis C. Habang lumilipas ang panahon, ang pagsusuri ay nagiging mas madali na.

NAIPAPASA ANG HEPATITIS C SA PAMAMAGITAN NG PAGLALAPAT NG DUGO SA DUGO.

Alamin kung paano protektahan ang iyong sarili at ang iba.

Alamin kung paano malalaman ang iba't-ibang risk factors ng transmisyon ng hepatitis C.

Ang Hepatitis C ay hindi naipapasa sa pamamagitan nang kaswal na pakikipagugnayan sa tao o sa pagyakap, paghalik o paghawak sa isang taong nabubuhay na may Hepatitis C virus. Hindi rin ito naipapasa kapag bago o istirilizado nang maayos ("properly sterilized") ang mga kagamitan para sa gawaing pang-medikal, pang-dental o pang-droga.

Naipapasa ang hepatitis C kapag ang dugo ng taong may virus ay humalo sa dugo ng isa pang tao. Maaaring makahawa maging ang kaunting dugo na hindi kayang makita dahil sobrang liit nito. Matibay ang Hepatitis C virus— kaya nitong mabuhay sa labas ng katawan nang maraming araw. Ang ibig sabihin nito ay maaaring maipasa ang virus mula sa tuyong dugo.

Ang hepatitis C ay kadalasang naipapasa sa pamamagitan nang:

- Pag-uulit ng mga kagamitang pang-medikal, pang-dental o pang-opera na hindi istirilizado nang maayos. Ito ay napakabihira sa Canada.
- Pagtanggap sa isinalin na dugo (blood transfusion) o organo transplant na hindi nasuri kung may impeksiyon ng hepatitis C. Kapag ikaw ay tumanggap ng dugo o organo transplant sa Canada bago 1992, o sa ibang bansa sa kahit anong taon, at hindi sigurado sa kanilang paraan ng screening, kausapin ang iyong healthcare provider tungkol sa pagpapasuri para sa hepatitis C.
- Pakikigamit ng mga kagamitan para sa paghahanda at pagtuturok ng droga katulad ng karayom, hiringilya (syringes), piltro, washes, tubig at pangluto.
- Pag-uulit ng mga kagamitan para sa electrolysis, acupuncture, pagbutas ng tenga o katawan at pagtatattoo na hindi istirilizado nang maayos (katulad ng karayom, tinta, at lalagyan ng tinta).

Iba pang paraan upang makapasok ang hepatitis C sa katawan:

- Pakikigamit o panghihiram ng kagamitan para sa pangangalagang pampersonal na maaaring may dugo tulad ng pang-ahit, nailcutter at sipilyo. Kasama rin dito ang pagpapa-ahit sa barbero sa komunidad kapag ang pang-ahit ay paulit-ulit na ginagamit.
- Ilang mga nakasanayang gawain ng mga albularyo tulad ng paghiwa o pagbutas sa balat, gaya ng "wet cupping" o acupuncture.
- Bihira ang mahawa ng hepatitis C sa pamamagitan ng pagtatalik. Tumataas ang panganib na mahawa depende sa ibang kondisyon tulad ng HIV at STIs (sakit na nakukuha sa pakikipagtalik). Maaaring tumaas ang panganib na mahawa sa pamamagitan ng ibang pamamaraan ng pakikipagtalik katulad ng condomless na pagtatalik gamit ang puwit (anal sex), pagtatalik na may pagdurugo o chemsex (paggamit ng droga upang mapahusay o mapahaba ang pagtatalik)
- Maaaring maipasa ang hepatitis C mula sa ina patungo sa sanggol habang ipinagbubuntis at habang ipinapanganak niya ito. Sa Canada, mababa ang panganib na ito subalit sa labas ng Canada maaaring mas mataas ang panganib, lalo na sa mga bansang naiiba ang pamamaraang pangkalusugan. Ang hepatitis C ay hindi naipapasa sa pamamagitan ng pagpapasuso o breastfeeding. Subalit kapag ang utong ay may sugat o pagdurugo, kailangang ihinto ang breastfeeding hanggang sa ito ay gumaling.

ANG HEPATITIS C AY NAIIBA SA HEPATITIS A AT B.

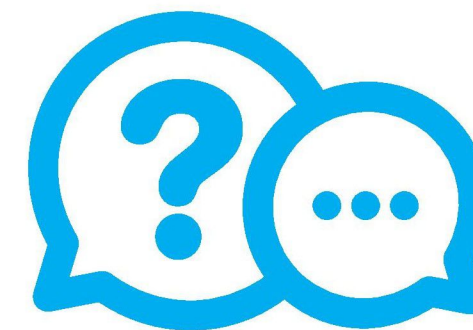
Naipapasa ang Hepatitis A kapag lingid sa kaniyang kaalaman ay nakakain o naka-inom ang isang tao ng pagkain o tubig na kontaminado ng dumi ng taong may hepatitis A. Halos lahat ng taong nagka-impeksyon ng hepatitis A ay kusang gumagaling kahit walang paggamot at nagiging immune din ang katawan laban sa virus.

Ang Hepatitis B ay naipapasa kapag ang dugo, similya o "vaginal fluids" ng taong may virus ay pumasok sa katawan ng isang taong walang virus. Naipapasa rin ito sa sanggol habang ito ay ipinapanganak. Karamihan ng matatanda na nagkakaroon ng hepatitis B ay kusang gumagaling mula rito at nagiging immune ang kanilang katawan laban sa virus. Mas mataas ang pagkakataong magkaroon ng talamak na impeksyon (chronic infection) ng hepatitis B kapag mas bata ang edad ng taong na-expose sa virus. Ang mga nagkakaroon ng sakit na pangmatagalan ay maaaring magkaroon ng talamak na problema sa atay. Napapabagal at nakokontrol ng paggamot ang virus subalit hindi tuluyang napapagaling ang chronic na Hepatitis B. May bakuna na nagbibigay ng proteksyon laban sa hepatitis A at B. Makipag-usap sa iyong healthcare provider tungkol sa pagpapabakuna.

Walang bakuna para sa hepatitis C subalit mayroong lunas para dito.

MAKIPAG-USAP TUNGKOL SA HEPATITIS C: SEXUAL HEALTH INFOLINE ONTARIO.

Sa Ontario, ang linyang pamprobinsyang ito ay nagbibigay impormasyon tungkol sa hepatitis, HIV at kalusugang pangsekswal gamit ang mga salitang Hindi, Punjabi, Urdu, Tagalog, Mandarin, Kantonese at iba pa. Kapag tumawag ka, maaari kang bigyan ng oras para makausap ang counselor sa salitang nais mo. Pwede ka ring payuhang pumunta sa isang klinika sa Ontario upang magpasuri.

Tumawag ng Libre o Toll-Free sa Ontario:

1-800-668-2437

Lunes hanggang Biyernes:
10:00 am – 10:30 pm

Sabado at Linggo:
11:00 am – 3:00 pm

Sa labas ng Ontario, makipag-ugnayan sa iyong tagapagbigay ng alagang pangkalusugan (healthcare provider).

Managing Editor: Fozia Tanveer
Pagsasalin: Dyan De Guzman
Diseno: Ty Best
Layout: David Vereschagin, Quadrat Communications
© 2018, CATIE | Reserbado ang lahat ng karapatan. Binago noong 2020

CATIE Ang pinagmumulan ng impormasyon tungkol sa HIV at Hepatitis C sa Canada
1-800-263-1638 • www.catie.ca
/CATIEinfo

CATIE Ordering Centre No: ATI-70188

Ang mga impormasyon sa brochure na ito ay hindi payong pang-medikal. Ang mga desisyon tungkol sa pagpapagamot ay dapat gamitin na may piyong doktor na may kaalaman tungkol sa Hepatitis C. Nagbibigay ang paggamot kung kaya't kausapin ang iyong doktor upang malaman ang pinaka bagong impormasyon.

Ang produksyon ng publikasyong ito ay naging posible sa pamamagitan ng kontribusyong pinansiyal ng Ontario Ministry of Health. Ang mga pananaw na ipinahayag dito ay hindi nangangahulugang kumakatawan sa mga pananaw ng aming mga funder.